

Izhaja vsako sredo
in petek zjutraj.

Stane za celo leto 15 L.
» pol leta 8 »
» četrt leta 4 »

Za inozemstvo celo
leto lir 40.

Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.

Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 43

V Gorici, v sredo 1. junija 1927.

Leto X.

Ne frankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačuje v
naprej. — List izdaja
konsorcij »Gor. Stra-
že«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici, Ri-
va Piazzetta št. 18.

Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
(prej Scuole).
Telef. int. št. 308.

Slovenskim materam!

Ob obisku italijanskih visoko-
šolcev smo bili primorani napisati
par ostrih besed o moralni lahko-
tosti našega ženstva. Navedli smo tudi
nekaj vzrokov, ki nujno vodijo k
takim nezdravim, žalostnim poja-
vom. Danes hočemo spregovoriti
par besed na naslov naših mater,
ki so v prvi vrsti poklicane skrbeti,
da se zlo navedene skvarjenosti
med mladino, zlasti žensko, po
možnosti iztrebi.

Bodimo odkritosrčni: naše ma-
tere se mnogokrat premalo resno
zavedajo kako sveta je njihova
dolžnost in kako velika njihova od-
govornost pri vzgoji svojih hčer. Le
prepogosto se dogaja, da je mati
vsa zaljubljena v svojo mlado,
lepo hčerko. V tej slepi zaljublje-
nosti se skuša mati s svojo hčerko
postavljati pred javnostjo in nape-
nja vse sile ter nič ne varčuje in ra-
čuna samo, da bi njena miljenka
prekašala vse tovarišice. Njeno
srce je presrečno, če vidi, da njena
nališpana punčka vabi drzne mo-
ške poglede in vzbuja nevoščljivost
sosed in prijateljic. Kaj ji mar, če
trpi hčerkin sramežljivost in srč-
na plemenitost. Saj si v svojem
zmožnem ravnanju mogoče celo do-
mišlja, da odpada tudi na njo del
»občudovanja«, ki ga je deležna
hčerka. Naravno, da mora tako
početje zastrupiti hčerkin značaj.
Postati mora domišljava, nečimur-
na, svojeglavna in nedostopna za
vse lepo, plemenito in dobro.

Druge matere, ki niso tako be-
dasto zaljubljene v svoje otroke in
ne trpe tako močno na laskajočem
samoljubju, so mnogokrat preveč
prizanesljive in popustljive napram
svojim nezrelim oboževankam.
Sem pa tja rečejo sicer kako gra-
jalno besedo in skušajo vplivati
vzgojno, toda kakor hitro se zač-
nejo od sosedščine razvajene in

okužene hčerkice kujati in cme-
riti, je šla vsa njiova odločnost po
vodi. Postanejo mehke in privolijo
v vse. Tudi v takih slučajih ne mo-
remo pričakovati, da bi zrasla de-
kleta v vzorne, nesebične in zdra-
ve značaje.

Naj omenimo še eno vrsto mater.
To so one, ki komaj čakajo, da bi
se iznebile svojih doraščajočih
hčerk. Nobena prilika jim ni pre-
dvomljiva, samo če upajo, da bi
vlovile ženina. Komaj je deklica
toliko dorašla, da se ji začne oko-
lica dobrikati z »gospodično«, že
jo vodi povsod, kjer je treba in ni
treba. Razkazuje jo, kakor kako
tržno blago in vse njeno stremlje-
nje gre samo za ciljem: kako jo
komu »obesiti«. Da mora pri tem
trpeti in se skvariti vsa dekletova
duševnost, je samo po sebi umev-
no.

Vse označene in še številne dru-
ge matere se ne zavedajo, kakor
smo rekli v začetku, kako sveta je
njihova dolžnost in kako velika
njihova odgovornost pri vzgoji
svojih hčer. Dolžnost matere je,
da skrbi za telesno in duševno do-
brobit svojega otroka. Vzgojiti ga
mora v zdravega in značajnega čla-
na svojega naroda in človeške druž-
be sploh. Ako tega ne vrši z vso
vestjo in vso ljubeznijo, ki pa
mora biti resna in stroga, potem ne
greši samo nad svojim otrokom in
pred svojim Bogom, temveč kvari
lastno družino, izpodkopa je teme-
lje svojemu narodu in škoduje celo-
kupnosti. Vse gorje in prokletstvo,
ki ga širi moralno izprižena, nezna-
čajna, samoljubna mladina, pada le
prevečkrat opravičeno na zaslep-
ljene in nemanje matere, ki se niso
zavedale svojih dolžnosti.

Slovenske matere skrbite, da ne
boste deležne prokletstva lastnih
otrok, lastnih hčer!

Kaj se godi po svetu?

V »Straži« se je že nekaj bralo o
zadevi »Arcos« sredi Londona. Zve-
delo se je, da bo ta preiskava na
ruskem trgovskem posredništvu
kaj slabo vplivala na rusko-angleš-
ke odnose. In res; dobrih 14 dni
je odkar se je angleška vlada od-
ločila za ta usodepolni korak in že
se oglašajo glave svetovnega slove-
sa, ki izražajo svoja mnenja ter ne
prikrivajo, da take preiskave prav
lepo vodijo do novih vojn. Kaj je
torej s tem »Arcosom«, ki šari po
svetovnem tisku že celo drugo po-
lovico majnika?

16 dokumentov skritih v jeklenih omarah.

Reč je taka: 12. maja pod noč so
angleški detektivji udrli v poslopje
»Arcosa« in vse preiskali. Navzoči
ruski uradniki, celo ženske, so se
morali podvreči natančni osebni
preiskavi. — O tem »Arcosu« ve že
danes vsakdo, ki količkaj časopisje
prebira; kaj pa ta besedna spaka
pomeni, ve malokdo. To je okraj-
šava iz angleškega naziva »All Rus-
sian Cooperative Society« (Arcos),
vseruska trgovska družba. Ta druž-
ba je imela poseben privilegiran
položaj in je šla skozi njene roke
vsa trgovina med Rusijo in An-
gleško. —

Moramo seči še nekoliko nazaj.

Pred par meseci je izginilo, tako
pravijo, iz angleškega vojnega mi-
nistrstva 16 važnih dokumentov.
Londonski policiji je pa prišlo na
nos, da se ti ukradeni dokumenti
skrivajo v tajnih, jeklenih omarah
v »Arcosu«. Zato je notranji mini-
ster Johnson Hicks odredil pri Ru-
sijah preiskavo. Ruska trgovska de-
legacija je po svojem načelniku
Rosengoltzu (tudi ta je nemara Žid)
protestirala proti temu. Naslednje
jutro so pa vodilni angleški dnev-
niki prinesli poročilo, da so na po-
licijo pripeljali kar par voz papir-
jev iz »Arcosa« in jih bodo tam
pregledali, če niso vmes pogrešani
vojaški dokumenti. Te papirje da
je policija zasegla v skrivnih shram-
bah, ki jih je odprla s posebnimi
aparati. Iz njih je razvidno, da se
na »Arcosu« niso toliko bavili s tr-
govskimi posli kot s komunistično
propagando v škodo britanskega
cesarstva. Tega pa si Anglija ne
dovolji dopasti, so pisali angleški
dnevnik, in je zato treba pretrgati
sleherno zvezo z moskovskimi
rdečkarji.

Parlament da ministru prav.

Diplomati na vseh koncih sveta
so bili brž pokoncu, ko so jim br-
zjavili, kaj se je skuhalo v Londo-
nu. V Moskvi so že demonstrirali

pred angleškim poslaništvom. Pa
tudi med Angleži so se vzbudili po-
misleki, kaj bo s svetovnim mirom
in še bolj z angleško kupčijo, če se
skregata Moskva in London.

Toda konservativci se niso da li
preplašiti in so vedno bolj poudar-
jali, da so dobili v »Arcosu« pisa-
ne dokaze o ruskem boljševiškem
rovarjenju. Zadeva je prišla pred
parlament. Vedelo se je že vnaprej,
da bodo konservativci pod Bald-
winom in Churchillom, ta je pravi
in neizprosni nasprotnik vsake
zveze z Rusijo, za prelom; liberalci
pod Lloyd Georgom so cincali, de-
lavška stranka je pa odločno proti
prelomu.

Delavski voditelj Clynes je v
Macdonaldovi odsotnosti zahteval,
naj posebna komisija dožene, če je
policija res našla v »Arcosu« kaj
obtežljivih listin za Ruse. Ta pred-
log so zavrnili.

Zunanji minister Chamberlain je
pripomnil, da se bodo trgovske zve-
ze med obema deželama še lahko
ohranile, toda ne gre, da bi Rusi
pod krinko poslaniške nedotakljiv-
osti uganjali komunistično propa-
gando. Na zadnje je pa še notranji
minister Hicks, ki je v resnici spre-
žil petelina, izjavil, da ima v rokah
fotografijo ukradenih dokumen-
tov in celo seznam vseh boljševiš-
kih agentov. Ta seznam bo tudi
objavil. Posebne omembe je še
vredna izjava Lloyda Georga, ki je
povedal, da pomeni prelom z Rusi-
jo skok v temino, v vrtinec, o ka-
terem se ne ve, koga bo pogoltnil.
Pri glasovanju je bilo 357 poslan-
cev za prelom z Rusijo, 111 pa pro-
ti. Prelom diplomatskih stikov med
Rusijo in Anglijo je bil s tem po-
trjen.

»Bomo šli pa v druge prodajalne,
kjer so uslužbenci bolj prijazni.«

V petek dopoldne so iz angleške-
ga zunanjega ministrstva poslali na
rusko poslaništvo v Londonu noto
o ukinitvi diplomatskih stikov. V
njej pravijo, da je vršil »Arcos«
vojaško špijonažo in pripravljaj z
domačimi komunisti prevrat. Za-
tega delj se vničijo vsi dosedanj tr-
govski dogovori, prelomijo diplo-
matske zveze, ruski poslanik mora
tekem 10 dni zapustiti angleška tla,
v istem roku bosta zapustila sovjet-
sko ozemlje angleška poslanika v
Moskvi in Vladivostoku.

Na to pismo je odgovoril Litvi-
nov, namestnik ruskega zunanjega
ministra Čičerina. Pravi, da se vse
obdolžitve proti »Arcosu« nasla-
njajo zgolj na ponarejene listine.
Angleži hočejo s tem novim poli-
tičnim činom le odvrti pozornost
sveta od Kitajske. Proti sovjetom
da se zaganja le konservativna vla-
da, angleško ljudstvo pa da želi
ostati prijateljsko Rusiji.

Vodilni sovjetski politiki so se
izrazili, da je Anglija komaj čakala
trenutka, da naperi svojo ost proti
Rusiji. Podpredsednik vrhovnega
gospodarskega sveta Šerebrovski je
pa povedal prav krepko, da lahko
gre Rusija kupovat svoje blago v
druge prodajalne, kjer so bolj pri-
jazni. Za take besede so Angleži
najbolj dovzetni. Pomislimo le na
ogromno rusko prostranstvo, ki bo
odslej zaprto za angleško trgovino.

Trgovski minister Mikojan je že
odredil, naj se »Arcos« preseli v
Hamburg. Ruska vlada je pa na-
prosila nemško, naj prevzame var-
stvo njenih podanikov na angleš-

kem ozemlju. Anglijo bodo pa v
Rusiji začasno zastopali norveški
konzulati.

Kdo bo dobiček odnesel?

V tem gigantskem sporu, ki je
zaenkrat omejen le še na papirne
bitke, se morajo tudi ostale države
opredeliti. Iz tega spora dveh sve-
tovnih velesil bo gotovo nekdo od-
nesel dobiček. Bivši angleški mini-
strski predsednik David Lloyd
George je o tem sporu napisal v
dunajsko »Neue Freie Presse«, da
so konservativci naredili neodpust-
ljivo napako.

Angleški imperij je ranljiv na
nešteti mestih; tja bodo udarili
sovjeti in prizadeli občutno trgo-
vsko škodo. Celotni odlični voditelj
konservativne stranke lord Balfour
je proti takemu koraku, ker bolje
bi bilo Rusije že spočetka ne pri-
znati, kakor pa zdaj trgati stike.
Lloyd George nadaljuje, da bodo
iz spora največ koristi odnesle
Francija, Amerika in v prvi vrsti
zgodovinski nasprotnik Angležev
— Nemec. V te kraje se bo usmeril
tok ruske trgovine. Mož ima pre-
cej prav.

Znani (a. v.) v »Corriere della
Sera« pravi, da spor med Anglijo
in Rusijo za sedaj še ne bo povzro-
čil nove vojne. Niti rusko ljudstvo
ni kljub vsem bojnim govorom Vo-
rošilova, vojnega ministra, za njo
navdušeno. V vojnem slučaju bi pa
danes stale z Anglijo proti Rusiji
kvečjemu Poljska in Romunija.
Francija in Amerika bi čakali, Češko-
slovaška in Jugoslavija bi tudi čaka-
li ob strani, a morda s simpatijami za
rusko ljudstvo. Italija, pravi »Cor-
riere« je prijateljica z Angleži, a
tudi v dobrih trgovskih stikih z
Rusijo; torej mora čakati na razvoj
dogodkov. Amerika in Japonska,
na kateri še čaka po angleško-ruski
borbi bodoči spor, bi se za sedaj le
pripravljali.

Potemtakem hodijo vsi ko mač-
ka krog vrele kaše ne vedoč ali je
že razpoloženje v ljudstvu, da
zgrabi znova za puške oziroma mo-
derno povedano za plinove bombe.

Sloviti zgodovinar Guglielmo
Ferrero piše v nekem sestavku, da
bo stoletni spor med Rusijo in An-
glijo mogel končati le z vojno. Na
žalost bi mu morali skoraj pritr-
diti. Korenina zla je angleško-ruska
tekma za gospostvo v Aziji. An-
gleški imperij je trčil na ruskega
orjaka na celi črti od Moskve, pre-
ko Perzije, Tibeta do Kitajske. To
je politični vzrok tihe borbe. Drugi
leži v pojmovanju družabnega
ustroja. Anglija je vzor dežele za-
padnega kapitalizma. Razumljivo
je torej, da vidi boljševiška Rusija
v njej svojega smrtnega sovražni-
ka. Nemara ne bi zgrešili, če bi
navedli še tretji globlji duševni raz-
log za tiho borbo med Rusijo (ne
boljševiško) in Anglijo (ne kapita-
listično) in to je različno pojmo-
vanje slovanskega vzhoda in roman-
sko-germanskega zapada.

Okno v svet.

T. G. Masaryk spet izvoljen!

Narodna skupščina v Pragi je 27.
maja spet izvolila svojega doseda-
njega predsednika Masaryka za
državnega poglavarja. Pri volitvah
jih je bilo navzočih od 299 poslan-
cev in 150 senatorjev 434. Oddanih
je bilo 432 veljavnih glasovnic. Od

teh se je glasilo na Masarykovo ime 274. 104 glasovnice so bile prazne, 54 pa se jih je glasilo na komunističnega senatorja Šturca. Potrebna dve petinska večina je znašala 261 glasov.

Ljudska stranka je tik pred volitvami sklenila, da bo volila Masaryka, a le zato, da se izogne res publika novim političnim bojem. Slovaki so oddali prazne glasovnice.

Bolgarske volitve.

V nedeljo so imeli na Bolgarskem volitve. Vladne stranke združene v »Demokratskem zgovoru« so dobile 189 poslancev. To je dve tretjinska večina.

Nemčija in Jugoslavija.

Med Nemčijo in Jugoslavijo trgovinska pogajanja prav dobro napredujejo. Sploh se opaža, da se vedno bolj tesni stiki ustvarjajo v polslužbenih odnošajih med Jugoslavijo in Nemčijo.

Nemščina — mednarodni jezik.

Mednarodni delovni urad v Ženevi je sklenil, da bo odslej naprej smatral nemščino za enakopravno z angleščino in francoščino v mednarodnem občevarju.

Iz Beograda.

V Beogradu si Davidovičevi demokratje in radikali, obe vladni stranki, še niso na jasnem ali bi volitve razpisali ali ne. Radikali so proti. Odločil bo kralj.

Izvršile so se tudi volitve v državni odbor. Demokratje so hoteli v tem važnem odboru, ki je vrhovni nadzornik vsega državnega gospodarstva, le vladne može. Radikali so pa pritiskali nato, da vstopi v ta odbor tudi kdo od Slovenske ljudske stranke. In res je bil za državnega odbornika izvoljen Fran Smodej. Vpoštevajo Slovensko ljudsko stranko, čeprav je v opoziciji.

Starček na prestolu.

Včeraj je Ahil Ratti, papež Pij XI. obhajal svojo sedemdesetletnico. Leon XIII. je obhajal svoje dni 90 letnico, Pij X. 80 letnico. Koliko jih je Previdnost enajstemu Piju naklonila?

Dolgo pot je prehodil starec na Petrovem stolu od svoje prve enciklike »Ubi arcano Dei«, ko si je zastavil bleščeči cilj: Mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem. Hodil jo je preko enciklike »Rerum novarum« ob 300 letnici sv. Frančiška Saleškega do »Quas primas«, kjer

govori o Kristusovem kraljevskem visočanstvu; osvaja za katoliško Cerkev paganski svet v pisanju »Rerum Ecclesiae gestarum«, kjer kaže na široko misijonsko polje in nazadnje je Pij XI. v svojih zadnjih dveh enciklikah moral braniti Cerkev proti mehiškim in francoskim izrodkom.

Dolga je vrsta novih svetnikov, povzdignjenih na altar v dneh njegovega pontifikata.

Svečani so triumfi, ki jih je pod Pijem XI. čakal katoliški svet. Sveto leto, 700 letnica sv. Frančiška Asiškega, Alojzijevega proslava, ob letnica obhajanja nicejskega cerkvenega zbora, evharistični kongres v Rimu, potem v Amsterdamu in višek v Chicagu.

Zvesti svoji okrožnici je ustanovil sedanji papež celo vrsto novih škofij. Kitajcem je dal nove, domače škofove, zdaj se pripravljajo štirje Japonci, da prejmejo iz rok sv. očeta škofovsko posvečenje. Po svojem d'Herbignyju je segel celo v Rusijo. Papeževa izvrstna diplomacija, na čelu ji zlatomašnik kardinal Peter Gaspari, je sklenila že celo vrsto konkordatov in vstaja iz Rima dan za dnevno mogočnejši faktor v svetovni politiki. 26 držav

vzdržuje diplomatska zastopstva v Vatikanu.

Ne smemo pozabiti, da se je zbor kardinalov izpopolnil z novimi, svežimi močmi. Je pa tudi par temnih strani v dobi dosedanjega Pijevega pontifikata. Preganjanje Cerkve v Mexiki in Rusiji, grozeči prelom med francoskimi katoličani; rimsko vprašanje tudi še ni rešeno.

Priznati je treba, da se pod sedanjo vlado odnosi med Kvirinalom in Vatikanom boljajo. Najhujšo borbo bo pa moral Pij XI. napovedati prokletemu nacionalizmu, ki se je polastil celih narodov in ki ubija vse šibke in majhne. Ti se polni zaupanja ozirajo v skalo Petrovo, zakladnico pravice in zaščite. Ne more več biti daleč dan, ko bo sv. oče tudi v tem smislu povzdignil svoj glas in oglasil tudi šibkim »Treugo Dei«, mir božji. Pij XI. si bo tedaj spletel najsijajnejšo krono. Le motna je ta slika o tridnih in borbah Pija XI. ki prestopa prag svojega 70. leta. Toda že iz nje spoznajmo mi primorski katoliški Slovenci, da se bojujemo pod zmagovitim praporom, če se bijemo pod praporom, ki vihra na skali Petrovi.

DNEVNE VESTI.

Sv. birma v Gorici.

V župni cerkvi sv. Ignacija (na Travniku) bo na binkoštni praznik ob 10. uri slovesna sv. maša, nato sv. birma in popoldne ob 5. uri zopet sv. birma. Na binkoštni ponedeljek zjutraj kot prejšnji dan. — Med sv. birmo ob 11. uri bo oba dni še ena tiha sv. maša.

V knez nadškofijski kapeli bo sv. birma na binkoštni ponedeljek ob 5. uri pop. in od torka do sobote v binkoštni osmini zjutraj po sv. maši ob 7. uri.

Smrt.

Na Brjah pri Rihemberku je v soboto 28. maja zjutraj po daljšem bolehanju umrl tamošnji nadučitelj g. Anton Možina, star 61 let. Rajnik je bil zlasti po Vipavskem zelo znan ter je igral v našem javnem življenju odlično vlogo. Bil je sicer pred vojno oster nasprotnik naše gibanja, toda priznati mu moramo, da je bil pošten in delaven mož. Njegovo neomadeževano in odločno narodno mišljenje mu je posebno v zadnjih letih prineslo marsikatero bridko preizkušnjo, toda ostal je neomahljiv. O njegovi plodni delavnosti pričajo razne go-

spodarske in prosvetne organizacije, katere je ustanovil ali pomagal ustanoviti in pri katerih je sodeloval do smrti. Zlasti za svoje Brje se je zel otudil in storil veliko dobrega. Kako so mu Brijci in tudi ostala Vipavska dolina hvaležni za njegovo požrtvovalno delo, je pokazal veličastni pogreb, ki se je vršil v ponedeljek 30. t. m. predpoldne. Od blizu in daleč je prihitelo na stotine prijateljev, znancev in zastopnikov raznih ustanov in organizacij, ki so hoteli izkazati možu poštenjaku zadnjo čast. Pogreba so se udeležili tudi šolski otroci vseh šol rihemberške občine s celokupnim učiteljstvom na čelu. Na domu žalosti, v cerkvi in na grobu so mu peli ganjive žalostinke domači in rihemberški pevci. Več govornikov se je v iskrenih besedah poslovilo od njega ob odprtem grobu. Sedaj ga že krije domača brejska gruda, za katero je s tako vne- mo delal. Upamo, da mu bo lahka; mi ga pa ohranimo v častnem spominu!

Vozni red.

V današnji številki priobčujemo zopet kratek izveček voznega reda železnic in korijer. Shranite ga!

Desetletnica slovenskega naroda.

V nedeljo je ves slovenski narod v Jugoslaviji slovesno obhajal desetletnico majske deklaracije. Deset let je poteklo že odkar je oče slovenskega ljudstva Evangelist Krek ustvaril tisto gibanje, ki je privedlo do tega, da je dr. Korošec v dunajskem parlamentu neustrahovano prebral zahteve južnih Slovanov v monarhiji, njih ustavno listino svobode.

Vožnja v Postojno.

Za binkošti bo vozil Ribijev potniški avto iz Gorice ob 8 in 12.30, nazaj iz Postojne ob 18 in 19. Listki za tja in nazaj za 25 lir se prodajajo na avtomobilski postaji v Gorici do opoldne 4. junija.

Slovenskim staršem.

Zvedeli smo, da se tu pa tam tako dogaja: Učitelji zvabijo slovenske otroke, da prinesejo v šolo »Kolačke«, »Prve korake« in jih nato sekvestrirajo, češ, da je šolsko oskrbništvu prepovedalo v šoli vsako slovensko knjigo. Mi verujemo, da v resnici obstojijo take okrožnice. V njih pa gotovo ni zapisano, da morajo učitelji na prijazen način zvabiti slovenske otroke, da prinesejo v šolo slovenske knjige, katere potem plenijo. Želimo, da preneha to ne prav lepo početje. Slovenski starši naj svojim otrokom prepovedo nositi slovenske knjige v šolo. Doma naj jih pa čitajo. Če bi pa slovenskim staršem delali na domu od ene ali druge strani sitnosti radi tega otroškega berila in knjige mogoče celo plenili, naj starši vsak slučaj javijo našemu uredništvu. Želimo tudi, da prepreči poklicano oblastvo že vnaprej vsako tako ne prav dostojno in protipostavno dejanje.

Komisija za spremembo priimkov.

Goriški prefekt je že imenoval komisijo, ki bo kot na južnem Tirolskem spreminjala priimke nazaj v laščino. Predsednik te komisije je prefektov namestnik Anza, notri so pa še kanonik Tarlao, bivši sodni svetnik Ussai, neki profesor in načelnik mestnega anagrafskega urada.

Izkazilo.

Prefektura je razposlala občin- skim načelnikom in orožnikom, posebno okrožnico, ki pravi, da služi kot osebna izkaznica tudi železniška legitimacija (vozni listek) kot jih imajo razni državni uslužbenci (učitelji), potem častniške izkaznice in pa šoferske legitimacije.

Maurice Leblanc:

Skrivnostno oko.

(Doživljaji Arsena Lupina.)

Na kaminu v bližini je stala dragocena vaza; Lupin jo pograbi in razbije v tisoč koscev. »Prav zares,« škrtja z zobmi, »se igrajo z menoj ko jaz včasih z drugimi.« V resnici se je tudi on zdaj bojeval bolj iz dolžnosti, brez svojega običajnega humorja in zanosa. Šilo se je odtrgal od svojih žalostnih misli ter se je obrnil k tovarišem. »Naprej!« poveljuje.

Na njegovo povelje zavozi šofer na Lamartinovo cesto, toda motorja ne ustavi. Lupin je že naprej vedel, da bo Daubrecq skušal uiti policiji in da bo skočil v prvi avto. Toda ni računal na Daubrecquovo zvitost.

Ob pol osmih se odpro krili vrat in po bliskovo zdrkne čez ploščad motor v smeri proti bulonjskemu gozdiču. Dryel je tako neznansko naglo, da ga bi bilo nemogoče dohiteti.

»Srečno pot,« vošči Lupin, ki se je skušal šaliti, a ni vsled jeze vedel, kaj bi.

Opazuje svoje tovariše v nadi, da se mu bi kdo zaničljivo posmejal.

Kako bi potem nadenj izlil svojo jezo!

»Domov!« ukaže. Povabi svoje tovariše na večerjo; po večerji si zapali cigaro, nato so vsi v avtomobilu šli od gledišča do gledišča. Začeli so pri operetnih, nato šli do resnejših.

Končno ob desetih zapazijo v nekem gledališču pritlično ložo popolnoma zastrto po dveh španskih stenah. Vrtarici da Lupin dobro napitnino in zve od nje, da sta v loži debel, prileten gospod in globoko zastrta dama.

Loža poleg je bila prazna; naroči si jo in stopi še do tovarišev, da jim da potrebna navodila.

Med odmorom opazi v močni svetlobi Daubrecquov profil. Dama je bila bolj v ozadju. Oba sta govorila po tiho in ko se je zastor dvignil sta nadaljevala razgovor, toda tako, da ni Lupin ničesar slišal.

Deset minut preteče. Tedaj potrkva nekdo na ložina vrata. Gledališki nadzornik je.

»Poslanec Daubrecq?« vpraša.

»Da,« odvrne Daubrecq ves začuden. »Toda, kako veste za moje ime?«

»Nekdo vas kliče po telefonu in mi je povedal številko lože.«

»Kdo?«

»Markiz Albufex.«

»Hm!«

»Kaj naj mu povem?«

»Grem... grem.«

Hlastno vstane in gre za nadzornikom. Komaj se je oddaljil, že vstane Lupin, odpre s ponarejenim ključem vrata in sede poleg dame. Ona zavpije.

»Tiho!« ji ukaže. »Moram z vami govoriti o važni stvari.«

»Ah...« mrmra ona. »Arsène Lupin.«

Lupin se zdrzne. Trenutek je kar brez besede. Dama ga pozna! Pa ne samo to, kljub maski ga je spoznala.

»Vi me poznate?«

In urno, predno bi se še mogla braniti, ji sname pajčolan z obraza.

»Ne, kaj tacega!« zavpije poltiho, ko spozna v dami osebo, ki jo je videl pred dnevi pri Daubrecqu in ki je Daubrecqua z bodalom napadla.

Tudi ona je bila vsa iz sebe.

»Kako? Vi ste me že enkrat videli...?«

»Da, pred kratkim pri Daubrecqu. Videl sem, kako ste ga hoteli zabosti.«

Ona se požene kvišku, ko da bi

hotela uiti. Toda on jo zadrži in ji brž reče:

»Jaz moram vedeti, kdo ste... Da bi za to zvedel, sem ukazal telefonirati Daubrecqu.«

»Torej ni bil markiz Albufex?« vpraša ona preplašeno.

»Ne, marveč eden mojih prijateljev.«

»Potem pa bo Daubrecq brž spet tu.«

»Vsekakor, toda imava še čas... Poslušajte!... Še enkrat se morava sestati... On je vaš sovražnik. Jaz vas bom pred njim rešil.«

»Čemu?«

»Zaupajte mi!... Prav gotovo imava skupen cilj. Kje vas zopet dobim?«

Nekaj časa je molčala. Rada bi rekla »da«, toda bila je prepolna skrbi in dvomov.

»Prosim vas nujno, odgovorite... brž... samo besedo... nesreča bo, če me tu dobe! Prosim vas...«

Tedaj odgovori ona odločno:

»Moje ime na vam ni treba vedeti... Videla se bova brž spet, tedaj vam vse razložim. Počakajte me jutri ob treh popoldne na vogalu ulice...«

V tem trenutku se odpro vrata in notri stopi Daubrecq.

(Dalje.)

Združenje občin.

Občine Sežana, Povir in Štorje so se združile v eno občino. Nova občina se imenuje Sežana.

Zaključek tečaja.

V nedeljo 29. maja ob desetih se je zaključil tečaj za barvanje in poliranje lesa. Tečaja, ki ga je priredila tukajšnja obrtna šola, se je udeležilo 46 učenec.

Obsojen.

Rimsko sodišče je obsodilo bivšega voditelja popolarske stranke de Gasperi na 4 leta ječe in na visoko denarno kazen. Hotel je namreč s ponarejenimi potnimi listi prekoračiti mejo.

Imenovanje.

Za ravnatelja državne gimnazije v Novem mestu je imenovan profesor Mastnak. Novi ravnatelj je dobro znan bivšim učencem goriške slovenske gimnazije.

Potreben pouk.

Pruski prosvetni minister je ukazal, da je treba v ljudske šole pa gori do univerz uvesti pouk o Društvu narodov in pravem pojmovanju sožitja med narodi na temelju pravic. Tak pouk bi bil marsikje potreben.

O potnih listih.

Križi in težave so veliki, predno dobiš danes potni list tudi v zgolj gospodarske svrhe. Naši ljudje imajo ogromne stroške in poti, predno pridejo do potnega lista. Ni redek slučaj, da potrosi stranka po več sto lir, predno pride do potnega lista. Neverjetne sitnosti imajo posebno tisti, ki so nakupili v inozemstvu posestvo. Večkrat zapadejo njihove pogodbe in stranke morajo trpeti škodo, ki gre na tisoče lir. Poznamo stroge odredbe, ki so danes veljavne za izdajanje potnih listov, vendar smo prepričani, da bi se z dobro voljo moglo ljudem prihraniti veliko nepotrebnih stroškov, poti in izgube časa. Oblastvo je končno dolžno skrbeti za to, da imajo ljudje pri stiku z uradi kolikor je mogoče malo stroškov. Kar velja za potne liste, velja tudi za druga policijska in obrtna dovoljenja. Gotovo je tudi v tem pogledu merodajna pomembna okrožnica o redu in upravi v državi, ki jo je razposlal pred meseci načelnik vlade na vse prefekte.

Za šolo v Idriji.

»Gazzetta Ufficiale« št. 123 je priobčila glede idrijske dopolnilne šole kr. odlok od 28. IV. 1927. št. 780. Na podlagi novega odloka bo idrijska občina prispevala za vzdrževanje dopolnilne šole v Idriji od 1. oktobra 1926 do 30. septembra 1931 po 1000 lir na leto in ne več po 10.000 lir, kakor je bilo določeno po odloku 20. avgusta 1926. št. 2072.

Binkoštna veselica v Postojnski jami.

Na binkoštno nedeljo dne 5. junija popoldan, se bo vršila v Postojnski jami običajna ljudska veselica. Razne godbe bodo svirale v plesni in koncertni dvorani ter v rajski jami. Jama bo odprta cel popoldan, tako da bodo posetniki imeli dovolj časa ogledati si to podzemsko krasoto, bajno razsvetljeno s tisočeriimi električnimi žarnicami. Ta dan bo prvič pričel poslovati novi podzemski poštni urad, ki je zgrajen v eni stranskih duplin koncertne dvorane in pred katerim so razpostavljeni okusno izdelani železni dežniki, okrašeni z raznobarvanimi šipami. Pod temi dežniki se nahajajo lične mizice, ki služijo posetnikom za pisanje jamskih razglednic. Razglednice oddane v tem poštнем uradu bodo žigosane s posebnim jamskim pečatom.

Da se olajša ljudstvu prihod v Postojno, je prometno ministerstvo dovolilo 50% popust na vozni ceni iz vseh postaj Treh Benečij in sicer od 1. do 10. junija.

Sejem.

Županstvo nam javlja, da se bo vršil semenj pri Sv. Luciji na binkoštni pondeljek, dne 6. junija t. l. in ne v torek, kakor je pomotoma bilo drugod javljeno.

Lindberg.

Zmagovalec oceana je odletel v soboto opoldne iz Pariza v Bruselj. Časti, ki so mu jih naklanjali Parižani, je bil že menda do grla sit. Iz Bruslja bo letel Lindberg še v London in Štokholm, potem pa domov, kjer bodo sprejeli »zračnega Kolumba« kot še nobenega smrtnika doslej.

Tržne cene

dne 31. maja 1927.

Česnik kg L 1.20—1.30; šparglji L 3—3.60; kisl zelje L 1.80—2; repa L 1.40—1.60; korenje L 1—1.20; čebula L 1—1.10; pesa L 1—1.10; fižol navaden L 1.50—1.80; fižol koks L 2.50—2.80; salata L 0.40 do 0.60; nov krompir L 1.10—1.30 star krompir L 1; sveži grah L 1.30 do 1.50; peteršilj L 0.80—1; radič L 0.80 do 2; špinača L 1.20—1.40; fižol v stročju uL 6—7; vrzote L 1.10—1.30; buče L 5—6; pomaranče kos L 0.30 do 0.50; limoni L 0.15—0.20; črešnje L 1.20—2.20; smukvice kg L 7—8; sveže maslo L 15—16; presno maslo L 18—20; mleko liter L 1.10—1.20; trčan med kg L 10; jajca kos L 0.40 do 0.45.

*

»Pasijonska igra.«

Prijazna Kobjeglava pri Štanjelu na Krasu hoče postati slovenski »Oberammergau«. Tako se namreč imenuje kraj na Bavarskem, ki je svetovno znan po svojih pasijonskih igrah. Tudi Kobjeglavci se hočejo proslaviti s »Pasijonsko igro«, katero vprižore na binkoštni pondeljek dne 6. junija popoldne. Igra predstavlja Kristusovo trpljenje in smrt. Prvikrat se je ta žaloigra vseh žaloiger predstavljalna na Goriškem in v tako velikem obsegu na Slovenskem menda sploh leta 1912. v Mirnu pri Gorici, kar je obilnim takratnim obiskovalcem še v živem spominu. Marsikateri, ki je bil takrat pri predstavi, bo gotovo tudi sedaj prišel, da bo občudoval dejanje samo kakor tudi kostume, v katerih igralci nastopajo. Marsikateri udeleženci poreče, da je vredno plačati vstopnino, samo da vidi toliko in tako različnih orijentalških kostumov. V igri nastopa 80 oseb in to so naši kmetje in kmetice in njihovi otroci.

Predstava se bo vršila na prostem v senci kostanjevih in lipovih drevov, na prostoru, ki se teatralično dviga tako, da bodo tudi zadnji gledalci prav lepo videli na oder in ne bo treba nobenega vstajanja in stegovanja.

Ker traja igra nekaj čez pet ur, zato bo pričetek točno ob 2. uri popoldne, da se udeleženci po končani predstavi lahko odpeljejo z vlaki proti Gorici in Trstu. Za prihod se daljni udeleženci lahko poslužijo vlakov. Iz Gorice odhaja vlak ob 9.44 in pride v Štanjel ob 10.39; iz Trsta odhaja ob 11.45 in pride v Štanjel ob 1.2 pop. Na postaji v Štanjelu bodo korijere na razpolago. Po končani predstavi bodo tudi korijere na razpolago, da pridejo udeleženci pravočasno do vlakov. V slučaju slabega vremena se predstava preloži na prihodnjo nedeljo. Vstopnina: I. sedež 10 L; II. sedež 8 L; III. sedež 6 L; stojišča 4 L, otroci do 12. leta 2 L. — Ker nekateri na razne načine agiterajo proti prireditvi, naznanjamo, da je prireditev od goriške kvesture že dovoljena. — Vstopnice se bodo prodajale že v nedeljo. Kdor hoče jih tudi še prej lahko naroči proti plačilu.

Listnica uredništva.

Črni vrh nad Idrijo: Ker se nobeden »prizadetih kmetov« ni podpisal, dopisa ne moremo priobčiti.

Kaj je novega na deželi?

Miren.

Dne 12. t. m. na prvo nedeljo po binkošti, na praznik presvete Trojice, se bo v Mirnu obhajala redka slovesnost. Prevzvišeni knezonadškof bo ta dan blagoslovil glavni oltar na novo pozidane župne cerkve sv. Jurija. Ob tej priliki podeli prevzvišeni nadpastir zakrament sv. birmo 125 otrokom, ki so se za sv. birmo priglasili.

Domače občinstvo željno pričakuje tega veseliga dne.

Kanal.

V preteklem letu je tvrdka Brunner vpostavila električno črto iz Anhovega v Kanal. Ob tej priliki je ondotnim posestnikom povzročila precej škode. Posekala je sadno drevje, gozdna drevesa, trte, pomandrala pridelek po njivah in travo po travnikih.

Letos meseca aprila, je dotična tvrdka sporočila potom županstva, da naj prizadeti na določeni dan počakajo komisijo tvrdke na licu mesta, kjer se je škoda povzročila. Komisije ni bilo od nikoder, posamezniki so čakali zaman. Ni dovolj škode, še pol dneva zamude, tako se zgražajo posestniki. Upamo, da se vodstvo Brunnerjeve tvrdke ne bo več norčevalo z oškodovanimi ljudmi!

Kanalski Lom.

Tukajšnja šol. mladina priredi na binkošti 5. junija ob 3.30 popoldne veselico. Igrala se bo tudi nova igra v 5 slikah »Rožica«. Pridite gledat »Rožico« in videli boste, da človek ni srečen, če je brez dela in brez trpljenja. Na svidenje!

Rupa.

Dne 29. maja jutraj je umrla po dolgi in mučni bolezni spoštovana gospa Angela Ožbot, rojena Kovič. Rajnico so že kot dekle vsi spoštovali. Zapušča moža in majhnega sinčka. Naj počiva v miru!

Čiginj.

Ker mnogi dolžijo mene radi dopisa iz naše vasi v zadnji »Goriški Straži« št. 40, izjavljam, da nisem jaz v nikaki zvezi z gori omenjenem dopisom. Tisti pa, kateri me dolžijo, da sem jaz dopisnik, naj si zapomnijo, da ko bom jaz kaj pisal, se bom podpisal s svojim polnim imenom. *Gabršček Ivan, Čiginj št. 21.*

Prvačina.

Na binkoštno nedeljo bodo zadržane pri nas nove orgle. Nestrojno pričakujemo te novosti, ker nam je dolgo časa pel samo harmonij. Delo je izvršila tvrdka Aletti iz Monze. Orgle imajo dva manuala z 9 pojočimi registri in nebroj mehaničnih in kombinatoričnih registrov. Kot posebnost tvrdke je tudi uveden »avtomatičen pedal«. Registri zgornjega manuala so kot edino pravilno zaprti v posebni omari. Efekt teh je izborn. Delo zasluži priznanje. Oni, ki se zanimajo za lepo moderno delo in imajo smisel za to, naj si izvolijo ogledati nove orgle, ki so kras Prvačine.

Sežana.

Na trgu v Sežani dne 13. 5. t. l. je bilo na prodaj samo 207 glav živine; to pa vsled močno deževnega in mrzlega vremena. Cene goveji živini žive teže so šle po 300—350 lir stot., konji lepi in bolj pasme do 4000 lir glava; prašički 5—8 tedenski od 80—180 lir glava. Kupčija je bila dobra. Prihodnji sejem se bo vršil 13. junija t. l.

Vrabcé.

Dolgo časa smo molčali, ker naša navada ni, vse obesiti na veliki zvon, ampak mirno delati naprej Bogu v čast in sebi v korist. Razmere so nas pa sedaj prisilile, da moramo eno stvar povedati. Zadnja leta se pri nas učiteljske učne moči kar neprenehoma menjujejo.

Letos je prišla ena učiteljica, ki ne zna prav podučevati. Saj, kot pravi, je brez izpitov in je študirala za tajnico. Imeli smo že tudi druge ital. učne moči in otroci so se ne kaj navadili, letos pa nič! V tretjem šolskem letu ne znajo ne pisati ne brati. V šoli nima reda. Zenskih ročnih del letos ni niti podučevala, dasi je zato plačana. Baje si je tudi izprosila radi izpitov prosti četrtak. Vse to smo molčali, dasi ravno bi se bili lahko že prej oglašili, ker otroci so naši in mi učiteljske učne moči plačujemo.

Obračamo se predvsem do višje šolske oblasti, da zadevo natančno preišče in gospodično poduči, kaj je nje dolžnost in kaj ne!

Eden v imenu vseh prizadetih očetov.

Čepovan.

Kako resničen je klic naših resnih mož, da je potrebna našemu ljudstvu duhovna obnova, je v vsej celoti pokazal tudi sv. misijon, ki so ga imeli v naši fari preč. gosp. misijonarji družbe sv. Vincencija iz Grada v dneh od 8. do 15. t. m. Sv. misijon je vodil preč. g. misijonar Klančnik s pomočjo preč. gg. misijonarjev Zdravliča in Skvarča. Dolga doba t. j. 19 let od zadnjega misijona, razrušana vojna leta in povojne zablode, ki so v ljudstvu pustile marsikako slabo sled, vse to in tudi okolščina, da ni bil v nobeni sosedni fari že dolgo sv. misijon, so vplivale na ljudstvo tako, da si je zaželelo teh dni liki ptica rajsko čistega zraka. Globoka misijonska beseda in molitev vernega ljudstva je bila obilo poplačana! Skupno je bilo v dneh svetega misijona 3800 sv. obhajil. Seveda niso bili to samo domačini; polovico smemo računati na sosedne župnije, ki so po več ur daleč prihajali, da so opravili ob tej priliki svojo versko dolžnost. Krono sv. misijona je pa tvorila zaključna nedelja. Že v ranih urah so se zbirale neštete množice, da bi prisostvovalе sklepni pobožnosti. Prostonarje čepovanska cerkev je bila najmanj trikrat premajhna, da bi vso množico sprejela. Nebeško lepa nedelja in lepi prostor pod košatimi cerkvenimi lipami je dopustil, da je bil ob 10. uri misijonski govor zunaj pred cerkvijo, kjer ga je poslušala tisočera množica.

Slovesno sv. mašo je daroval ob asistenci biviš. tuk. župnik preč. g. dekan Jakob Rejec. Središče zaključne pobožnosti je pa tvorila popoldanska procesija, katero je vodil prevzvišeni knezonadškof Sežadaj v spremstvu petnajstih duhovnikov. Bil je pravi triumf Evharističnemu Kralju, ko je spremljan od 3500 broječih vernikov šel med slavoloki po vasi in ven po polju. Kar ni narava v najlepšem razvitu okrasila, to so dodala še naša dekleta, fantje in možje, ki so v cerkvi in izven cerkve naravnost tekmovali, katera vas bo lepše počastila ta slovesni dan. Slika pa bi ne bila popolna, če ne bi omenili tudi našega pevskega zbora, ki je peval tako izbrane pesmi in pokazal posebno pri slovesni sv. maši ter sklepu nekaj tako lepega, s čimer se ne more ponašati niti mesto. Kakor smo opazili pri obhajilni mizi vsa krajevna oblastva, enako pohvalno moramo omeniti, da niso izostali od zaključne procesije. Vse čepovansko ljudstvo z dušnim pastirjem na čelu se vsem prav toplo zahvaljuje, ki ste sodelovali, posebno pa prevz. nadškofu, preč. gg. misijonarjem, č. g. o. Sofroniju, č. g. spovednikom, blag. gosp. obč. načelniku in orož. brigadirju ter vsem ostalim! Bog stotero plačaj, nam pa pomagaj v dobrem vstrajati!

Življenje Štefana Radiča.

(Nadaljevanje.)

Iz Rusije sem se vrnil preko Krakova, kjer sem se dalje časa mudil in imel predavanje v Slovanskem društvu in v največjem akademskem društvu »Zjednočenje«. Govoril sem o predmetu: »Dva slovanska tabora: Tabor revolucije in tabor demokracije.« Naravno, da sem se jaz zavzemal za tabor demokracije ter sem nepobitno in prepričevalno dokazal, da mora biti pri nas Slovanih prava demokracija samo kmečka (seljačka).

V Pragi sem takoj napisal obširno razpravo: »Moja tretja pot v Rusijo,« ki je izšla v konservativnem, toda zelo uglednem in morda najstarejšem češkem mesečniku: »Prosvjeta«. Ta razprava je bila objavljena tudi v sarajevskem »Hrvatskem Dnevniku« l. 1914.

Celokupni češki tisk se je obširno bavil z mojo razpravo. Takratni predsednik »Slovanske unije« v nekdanjem avstrijskem državnem zboru na Dunaju, bivši češko-slovanski vojni minister dr. Fr. Udržal mi je pa poslal obširno pismo, katerega je tako zaključil: »Vi niti sami ne veste, kako veliko hvaležnost Vam je dolžna Slovanska unija radi Vašega dela v Petrogradu in Moskvi, kajti vsa Vaša predavanja so bila doslovno javljena zunanemu ministrstvu in je sedaj dokazano, kako odkrita, čista in poštena je naša slovanska politika v tej monarhiji. Lahko Vam tudi sporočim, da sem zvedel, da gre Vam velika zasluga, če radi aneksije ni prišlo do vojne, ki bi imela za nas Slované strašnejše posledice kot jih je imela za Nemce vojna l. 1866.

Hrvatska seljačka stranka in ban Tomašić.

V tej dobi se je pobotala hrvatsko-srbska koalicija s Pešto, in za bana je bil imenovan vseučilišni profesor dr. Tomašić. Njega je silno zanimal kmečki (seljački) program, in sicer ne kakor je bil pisan, temveč kakor bi ga jaz danes ali jutri izvedel v življenju. Zato sem imel z njim več dolgih razgovorov, ki so končali, da je obvestil Pešto in Dunaj, da Seljačka stranka ni nikaka prevratna stranka, čeprav je proti militarizmu. Poudaril je, da je stranka v kulturnih vprašanjih konservativna, zlasti glede vere, v političnih svobodoljubna, posebno z ozirom na ustavne svobodščine in volilno pravico, v posameznih socialnih vprašanjih pa, ki so že dozorela, radikalna, ter ima točen načrt in smernice, po katerih naj se vprašanja rešijo.

Plod teh razgovorov je bila moja brošura: »Seljačko pravo v sto vprašanjih in sto odgovorih«, ki sem jo natisnil v 10 tisoč izvodih.

Ban Tomašić me je tudi opozoril, da je našel v Pešti in na Dunaju proti mene cele koše ovadb, ki so jih zakrivili razni velikaši, škofi in »tajni svetovavci« najrazličnejših strank. Vse te ovadbe so končavale s trditvijo, da je Seljačka stranka v resnici istodobno tudi panslavistična in republikanska, a jaz da sem najnevarnejši nasprotnik cesarske dinastije in monarhije ter v službi Srbije, Rusije in Francije.

Medtem je prišlo do razširjenja volilne pravice, in sicer največ po zaslugi bana Tomašića. Ta je dne 28. maja 1910. predložil dotični zakonski načrt cesarju Francu Jožefu v Budimpešti v podpis in se ni prej javil pri ogrskem min. predsedniku Khuenu-Hedervaryju, dokler ni imel potrjenega volilnega zakona v žepu.

Po tem volilnem zakonu se je povišalo število volilcev od 48.000 na nad 200.000 in v jeseni 1910. pri

prvih volitvah po tem zakonu je dobila Seljačka stranka 16.000 glasov in 9 poslancev, med njimi petorico priproštih kmetov. To priliko je uporabila, da je Tomašić v kraljev otvoritveni govor sprejel tudi nekaj načelnih zahtev Seljačke stranke. Izgledalo je, da bo Seljačka stranka skupno s hrvatsko-srbsko koalicijo lahko podpirala in držala Tomašića. Toda označene ovadbe, poslane v Pešto in na Dunaj iz veleposestniških in nazadnjaških krogov, niso prenehale, temveč so zaplele v svoje mreže še Tomašića, češ, da je on ravno tak kot Radič, če ni še hujši. Da se reši teh očitkov, se je odločil ban Tomašić, da me da zapreti, ako prav zbornica ni bila razpuščena. Poskušeni aretaciji v domači hiši v Medjašni ulici sem se uprl z izjavo, da se udam samo oboroženi sili. Ker se je bal posledic, je posejnik policije dr. Šporčić popustil: zapreti so me pa hoteli po razpustitvi zbornice. Posrečilo se mi pa je, da sem ostal skrit vseh 6 tednov, ki so bili določeni za volitve. Ko so pa uradne »Narodne novine« objavile, da sem izvoljen v Ludbregu, sem svobodno odšel na ulico in sem se vrnil domov iz svojega skrivališča.

Pozdravi izseljencev.

Iz potovanja v južno Ameriko (iz Brazilije) pošiljamo srčne pozdrave vsem Vam, ki smo se od Vas poslovili na belo nedeljo 24. aprila. Vzeli smo slovo z upanjem, da se v kratkih letih spet vrnemo v našo lepo domovino. — Ivan Simčič, Kozana; Bužinel Matilda, Medana; Šorli Ivan; Torkar Peter; Debeljak Franc; Bric Franc; Bric Alojz; Bric Rudolf, Hudajužna; Zelinšek Andrej, Zapotok.

Oj ta vojaški boben!

Slovenski fantje letnika 1907., pri 77. pešpolku v Bresciji, pošiljamo pozdrave staršem, bratom, sestram, znancem in prijateljem. Pozdrave pošiljamo tudi našim prosvetnim društvom. — Ivan Trošt, Izidor Bajec, Podraga; Viktor Ukmar, Branica; Bončina Karl, Idrija; Ušaj Venceslav, Vitovlje; Škapin Franc, Avber; Paugos Alojz, Brestovica; Hrovat Anton, Boršt pri Trstu. — Letnik 1906. Čehovin Jožef, Gabrije; Bensa Franc, Vipolže; Čehovin Emil, Branica. Slovenski kuharji. — Bog živi!

Pozdravi iz Afrike.

Srčne pozdrave pošiljamo slovenski fantje prvega bataljona afriških strelcev iz Tripolitanijskega Vašemu cenjenemu listu, bratom in sestram ter sorodnikom in domačim dekletom. Bogomil Kavčič iz na Krasu; Ivančič Anton, Buzet na na Krasu; Ivančič Anton Buzet v Istri; Viktor Moravec, Idria in Mile Grgurovič iz Zadra.

Darovi.

Za Slovensko sirotišče: Preplačilo visokorod. gospoda Rudolfa barona Teuffenbacha v spomin na gospoda Luko 18 L; p. n. Anton Bavčar iz Sela 28 daroval po preč. g. župniku Ig. Lebanu 10 L; preplačila v spomin blagopok. gospoda Luke 30 L. Srčna hvala!

Upravni odbor »Gospodarske zadruge v Hudajužni« vabi člane k izrednemu občnemu zboru,

ki se bo vršil na binkoštni ponedeljek dne 6. junija t. l. ob 3. uri popoldne v zadružnih prostorih.

Dnevni red: Sklepanje o § 40. zadr. pravil.

Načrte in prošnje za priznanje vodne pravice, delitev zemljišč in posameznih parcel izvršuje ing. Sfiligoj, Gorica, Corso Verdi 32, hiša Centralne posojilnice.

Zahvala.

Povodom smrti gospe

Marije Pogačnik

smo prejeli toliko dokazov sočutja, da se nam ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti.

Posebno hvalo smo dolžni čast. duhovščini z g. msgr. Arko-m na čelu za vodstvo pogreba, vsem gg. pevcem za ganljive žalostinke, rodbinam Goli in Klemenčič za prijateljsko naklonjenost in pomoč v teh žalostnih dneh kakor tudi vsem onim mnogoštevilnim, ki so se spomnili naše drage pokojnice, ji poklonili cvetje in jo v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej še enkrat srčna hvala.

Idrija, dne 26. maja 1927.

Žalujoči ostali.

Vozni red vlakov in korijer.

Odhod iz Gorice.

Iz Gorice proti Trstu (sev. kol.) 5.—; 9.51; 13.19; 18.48; 21.52.

Iz Gorice proti Trstu (juž. kol.) 6.—; 7.27; 10.20; 13.09; 15.58; 19.—; 21.23.

Iz Gorice proti Podbrdu (sev. kol.): 8.—; 8.56; 13.59; 17.—; 19.46.

Iz Gorice proti Vidmu (juž. kol.): 7.20; (5.58 iz drž. kol.) 8.14; 9.41; 14.35; 16.49; 19.08; 21.09.

Iz Gorice proti Ajdovščini (juž. kol.): 7.55; 13.30; 19.35.

* * *

Prihod v Gorico

Iz Trsta v Gorico (sev. kol.); 7.50; 8.48; 13.51; 19.38; 20.45.

Iz Trsta v Gorico (juž. kol.) 7.16; 5.24; 8.10; 9.34; 14.25; 16.43; 18.58; 20.59.

Iz Vidma v Gorico (juž. kol.) 5.55; 7.22; 10.15; 12.59; 15.50; 18.35; 18.56; 21.16.

Iz Podbrda (sev. kol.): 7.24; 9.44; 13.11; 18.38; 20.44.

Iz Ajdovščine (juž. kol.): 5.41; 12.46; 18.36.

* * *

Odhod korijer.

Iz Gorice v Postojno: 6.10.

Iz Gorice v Idrijo: 13.15.

Iz Gorice v Vipavo: 16.—.

Iz Gorice v Gradje: 12.30; 14.30.

Iz Gorice v Miren: 12.35; 16.30; 18.30.

Iz Gorice v Komen: 16.30.

Iz Gorice v Dobrovo: 13.

Iz Gorice v Gradje (od 29. maja do 15. sept.): 7.—.

Iz Gorice v Čepovan: 7; 14.

Prihod korijer v Gorico.

Iz Postojne: 19. Iz Vipave: 8.50.

Iz Idrije: 8.25.

Iz Gradje: 8.35; 8.40 (od 29. maja do 15. septembra ob 20.).

Iz Mirna: 7.40; 8.45; 14.45.

Iz Komna: 8.45.

Iz Dobrovega: 7.45. Iz Čepovana: 8.30; 20.

Iščem službo kot organist in povodja na deželi. Naslov pri upravnistvu.

Iščem mesnico v mestu ali na deželi za v najem ali na prodaj. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

Zaloga vina, belega in črnega, raznih vrst kakor tudi kraški teran iz lastnih vinogradov po zmerno nizki ceni, se dobi pri Pircu Jož. v Gorici, ulica Formica št. 1. (tik Korna).

55-letni moški išče službo kot hlevar ali hlapec pri goveji živini. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

Na prodaj je na Šentviški gori malo posestvo obstoječe iz hiše in hleva, ter njiv in travnikov, na katerem se lahko redi dve glavi goveje živine in enega prešiča. — Proda se pod ceno radi izselitve. Naslov prodajalca se izve pri županstvu na Šentviški gori, pošta Slap ob Idriji.

BOTRI pozor!
Raznovrstna
darila za birmo
po NAJNIZJIH CENAH
se dobé pri domačinu
ALBERTU MARC-U
urarju in zlatarju
v Ajdovščini šte. 17

Zdravnik kirurg
dr. T. Müller
je odprl svoj ambulatorji
v ulici Garibaldi
(prej Teatro) št. 12 I nadstr.
sprejema od 11-12 in 5-6 ure.

ACQUA DELL'ALABARDA
proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellonovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

Po znižanih cenah prodaja
vsa birmanska darila

Jakob Šuligoj,
urar in zlatar

Gorica, Via Carducci (Gosposka ulica) št. 19

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Heggenhart & Kaymann, vrhovno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno!
Cene zmerne!